

**AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA JAVNOPRAVNE EVIDENCE IN STORITVE
IZPOSTAVA NOVO MESTO**

INFORMACIJA

**O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB,
SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV IN ZADRUG
V JUGOVZHODNI SLOVENIJI
V LETU 2012**

Številka: 9630-402/2013-1

Datum: 20. 5. 2013

KAZALO:

1.	UVOD	2
2.	POSLOVNI IZID IN FINANČNI POLOŽAJ DRUŽB.....	4
2.1.	RAZVRSTITEV DRUŽB	4
2.1.1.	Razvrstitev družb po velikosti	4
2.1.2.	Razvrstitev družb po dejavnostih	5
2.1.3.	Razvrstitev družb po občinah in območjih	6
2.2.	POSLOVNI IZID DRUŽB.....	7
2.2.1.	Prihodki, izkazani v letnih poročilih za leto 2012	7
2.2.2.	Odhodki, izkazani v letnih poročilih za leto 2012.....	9
2.2.3.	Dodana vrednost, izguba na substanci in neto dodana vrednost.....	11
2.2.4.	Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid, izkazani v letnih poročilih za leto 2012	14
2.2.5.	Temeljni podatki v predloženih izkazih poslovnega izida za leto 2012 in za leto 2011 ...	17
2.2.6.	Izbrane serije istovrstnih podatkov v izkazih poslovnega izida	18
2.3.	FINANČNI POLOŽAJ DRUŽB.....	21
2.3.1.	Sredstva.....	21
2.3.2.	Obveznosti do virov sredstev.....	22
2.3.3.	Struktura financiranja in vodoravni finančni ustroj	23
3.	POSLOVNI IZID IN FINANČNI POLOŽAJ PODJETNIKOV	25
3.1.	RAZVRSTITEV PODJETNIKOV.....	25
3.1.1.	Razvrstitev podjetnikov po številu zaposlenih	25
3.1.2.	Razvrstitev podjetnikov po dejavnostih	25
3.1.3.	Razvrstitev podjetnikov po občinah in območjih.....	27
3.2.	PRIHODKI, ODHODKI, DODANA VREDNOST IN POSLOVNI IZID PODJETNIKOV.....	28
3.2.1.	Prihodki in odhodki	28
3.2.2.	Dodana vrednost, izguba na substanci in neto dodana vrednost.....	29
3.2.3.	Poslovni izid	29
3.3.	SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV PODJETNIKOV.....	31
4.	POSLOVNI IZID ZADRUG	33
5.	POMEMBNEJŠI PODATKI IN KAZALNIKI ZA REGIJO IN DRŽAVO.....	34
6.	POVZETEK	36

1. UVOD

V tej informaciji predstavljamo poslovanje gospodarskih družb (v nadaljevanju družbe), samostojnih podjetnikov posameznikov (v nadaljevanju podjetniki) in zadrug s sedežem na območju enaindvajsetih občin, vključenih v **statistično regijo Jugovzhodna Slovenija** (v nadaljevanju regija) v letu 2012.

Informacija je namenjena najširši javnosti, zato pomembnejše podatke prikazujemo tudi po območjih, ki so ožja od regije in širša kot občina, in sicer: Dolenjska (občine Novo mesto, Trebnje, Šentjernej, Škocjan, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Mirna, Mirna Peč, Mokronog-Trebelno, Straža, Šentrupert in Šmarješke Toplice), Bela krajina (občine Črnomelj, Metlika in Semič) in kočevsko-ribniško območje (občine Kočevje, Ribnica, Loški Potok, Osilnica, Kostel in Sodražica).

Podlaga za prikazane podatke v informaciji so v pretežni meri podatki iz letnih poročil za leto 2012, ki so jih družbe predložile Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah¹ (v nadaljevanju ZGD-1) za namen državne statistike do 2. 4. 2013, in sicer na poenotenih obrazcih, ki jih je AJ PES predpisal z Navodilom o predložitvi letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov posameznikov². *V primeru drugega vira je le-ta posebej naveden pod preglednico.*

Družbe, ki jih obravnavamo v tej informaciji, na trgu samostojno opravljajo pridobitne dejavnosti kot svoje pretežne dejavnosti. Med obravnavanimi družbami so zajete tudi podružnice tujih podjetij in gospodarski javni zavod, ki vodijo poslovne knjige ter sestavljajo in predlagajo letna poročila v skladu z ZGD-1. Niso pa v informaciji zajeti podatki edine zavarovalnice s sedežem na Dolenjskem, ker zavarovalnice ne predlagajo podatkov iz letnih poročil za statistične namene, kakor tudi ne podatki družb, ki so v stečajnem ali likvidacijskem postopku. Pri prikazanih podatkih, ki se nanašajo na vse slovenske družbe, niso poleg zavarovalnic zajeti tudi podatki bank, družb za upravljanje in nekaterih drugih finančnih in investicijskih družb, ki ne poslujejo po kontnem načrtu za gospodarske družbe oziroma ne predlagajo podatkov iz letnih poročil za namene državne statistike, ter tudi ne podatki Slovenske odškodninske družbe in Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Podatki računovodskih izkazov, ki smo jih uporabili v tej informaciji, so nerevidirani, kar pomeni, da se po opravljeni reviziji letnih poročil v tistih družbah, ki so jo dolžne

¹ Uradni list RS, št. 65/2009 - uradno prečiščeno besedilo, 33/2011, 91/2011, 100-2011, 32/2012 in 57/2012

² Uradni list RS, št. 7/2008, 8/2009, 107/2009 in 109/2010

opraviti, lahko podatki tudi deloma spremenijo oziroma postanejo zanesljivejši za njihove uporabnike.

AJPES vsa prejeta letna poročila javno objavi na svoji spletni strani pod naslovom <http://www.ajpes.si/JOLP/>. Dostop do javno objavljenih letnih poročil je brezplačen.

Družbe, ki jih obravnavamo v tej informaciji, razvrščamo na podlagi ZGD-1 na mikro, majhne, srednje in velike, in sicer na osnovi treh meril, povprečnega števila zaposlenih v poslovnem letu, čistih prihodkih iz prodaje in vrednosti aktive na zadnji dan poslovnega leta³.

Nekaj pomembnejših podatkov o Sloveniji v letu 2012⁴:

- Cene življenjskih potrebščin so se povečale za 2,6 %.
- Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih so se povečale za 1,0 %.
- Obseg industrijske proizvodnje se je zmanjšal za 0,5 %. Vrednost izvoza je bila 20.884 milijonov evrov, vrednost uvoza pa 22.051 milijonov evrov. V primerjavi z letom 2011 je bil izvoz za 0,3 % večji, uvoz pa za 1,8 % manjši. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 94,7 %.
- Povprečna temeljna obrestna mera se je povečala, od 2,03 % v letu 2011 na 2,63 %.

³ Velikost družbe se določa na podlagi treh meril, pri čemer mora družba izpolnjevati vsaj vrednosti dveh od treh meril, in sicer na podlagi podatkov dveh zaporednih let.

⁴ Vir podatkov o rasti cen, o obsegu industrijske proizvodnje in o zunanjetrgovinski menjavi je Statistični urad Republike Slovenije, o temeljni obrestni meri pa Banka Slovenije.

2. POSLOVNI IZID IN FINANČNI POLOŽAJ DRUŽB

2.1. RAZVRSTITEV DRUŽB

AJPES je predložilo podatke iz letnega poročila za leto 2012 2.414 družb s sedežem v Jugovzhodni Sloveniji (97 % zavezancev oziroma 43 več kot za leto 2011).

2.1.1. Razvrstitev družb po velikosti

PREGLEDNICA 1: Razvrstitev družb po velikostnih skupinah

Veliko- stne skupine	Gospodarske družbe		Zaposleni ⁵		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva na dan 31. 12. 2012	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %
Mikro	2.222	92,0	5.931	23,2	588,8	12,9	682,0	15,0
Majhna	122	5,1	3.910	15,3	448,8	9,9	435,0	9,5
Srednja	38	1,6	4.119	16,1	652,5	14,3	442,1	9,7
Velika	32	1,3	11.577	45,3	2.860,0	62,9	2.997,0	65,8
SKUPAJ	2.414	100,0	25.537	100,0	4.550,1	100,0	4.556,1	100,0

Število velikih družb, ki so predložile podatke iz letnih poročil za leto 2012, se je v primerjavi z letom nazaj povečalo za 1. Velike družbe, ki jih je v regiji 32, v največji meri krojijo zbirne rezultate vseh družb v regiji. V njih je bilo zaposlenih 11,6 tisoč oziroma 45 % vseh zaposlencev, dosegle pa so nekaj manj kot dve tretjini vseh čistih prihodkov od prodaje. Največ velikih družb ima sedež na Dolenjskem, 20 (od tega 11 v občini Novo mesto), na kočevsko-ribniškem območju ima sedež 8, v Beli krajini pa 4 velikih družb.

Število srednjih družb, ki so predložile podatke iz letnih poročil za leto 2012, se je v primerjavi z letom nazaj zmanjšalo za 2, na 38. Srednje družbe so zaposlovale 4,1 tisoč oziroma 16 % vseh zaposlencev in dosegle 14 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Tudi največ srednjih družb, 26, ima sedež na Dolenjskem, na kočevsko-ribniškem območju ima sedež 7 srednjih družb, v Beli krajini pa ima sedež 5 srednje velikih družb.

Majhne družbe, 122, so izkazale 10 % čistih prihodkov od prodaje, zaposlovale pa so 3,9 tisoč zaposlencev.

Največ družb, 2.222 ali 92 % vseh, sodi med mikro družbe. Le-te so v letu 2012 zaposlovale 5,9 tisoč zaposlencev in izkazale 13 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

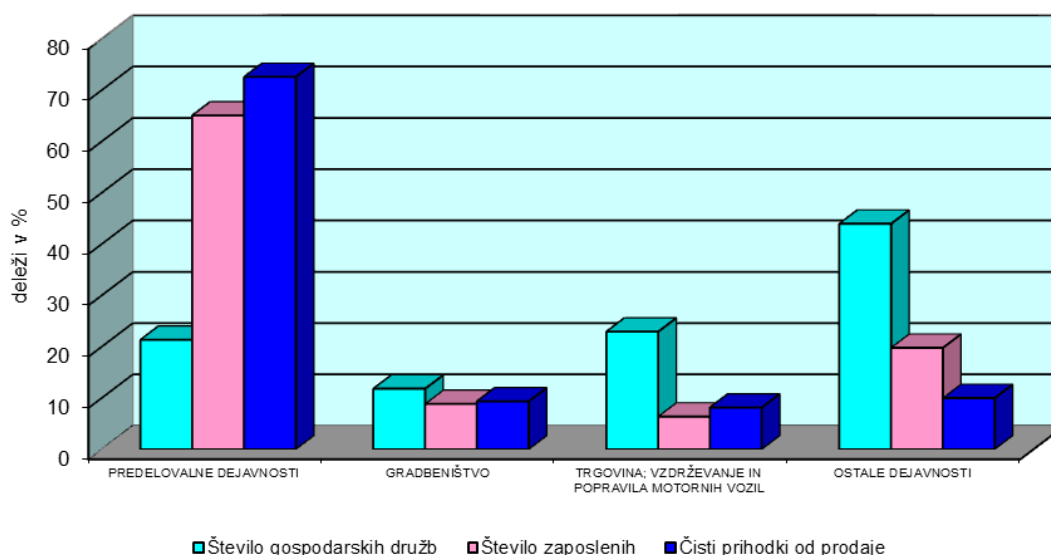
⁵ Poroča se o povprečnem številu zaposlencev na podlagi opravljenih delovnih ur v obračunskem obdobju.

2.1.2. Razvrstitev družb po dejavnostih

PREGLEDNICA 2: Razvrstitev družb po standardni klasifikaciji dejavnosti

Področja dejavnosti	Gospodarske družbe		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva na dan 31. 12. 2012	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %
PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	515	21,3	16.610	65,0	3.301,4	72,6	3.238,9	71,1
GRADBENIŠTVO	285	11,8	2.254	8,8	425,5	9,4	369,5	8,1
TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	553	22,9	1.624	6,4	369,5	8,1	251,9	5,5
DRUGE DEJAVNOSTI	1.061	44,0	5.050	19,8	453,7	10,0	695,8	15,3
SKUPAJ	2.414	100,0	25.537	100,0	4.550,1	100,0	4.556,1	100,0

RAZVRSTITEV DRUŽB PO DEJAVNOSTI

Tako kot že več zaporednih let je bilo tudi v letu 2012 najpomembnejše področje po čistih prihodkih od prodaje, številu zaposlenih in velikosti premoženja področje predelovalnih dejavnosti. 515 družb tega področja je zaposlovala 16,6 tisoč oziroma 65 % vseh zaposlenih in ustvarilo 73 % vseh čistih prihodkov od prodaje družb v regiji.

Upošteva je velikost čistih prihodkov od prodaje, število zaposlenih in velikost premoženja so izkazale več kot 5-odstotni delež še družbe, katerih glavna dejavnost je gradbeništvo oziroma trgovina, vzdrževanje ter popravila motornih vozil. Družbe iz teh dveh področij dejavnosti so ustvarile 9 % (gradbeništvo) oziroma 8 % (trgovina) vseh čistih prihodkov od prodaje in imele skupaj 3,9 tisoč zaposlenih.

2.1.3. Razvrstitev družb po občinah in območjih

PREGLEDNICA 3: Razvrstitev družb po občinah in območjih

Občine, območja	Gospodarske družbe		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva na dan 31. 12. 2012	
	število	delež	število	delež	znesek	delež	znesek	delež
		v %		v %	v mio EUR	v %	v mio EUR	v %
Dolenjske Toplice	40	1,7	111	0,4	7,7	0,2	7,4	0,2
Mirna	35	1,4	295	1,2	38,8	0,9	47,0	1,0
Mirna Peč	22	0,9	55	0,2	3,1	0,1	4,8	0,1
Mokronog - Trebelno	26	1,1	180	0,7	16,2	0,4	10,7	0,2
Novo mesto	875	36,2	13.579	53,2	3.212,9	70,6	3.200,8	70,3
Straža	54	2,2	195	0,8	29,7	0,7	33,5	0,7
Šentjernej	97	4,0	953	3,7	85,9	1,9	87,0	1,9
Šentrupert	37	1,5	272	1,1	34,5	0,8	43,2	0,9
Škocjan	26	1,1	185	0,7	20,3	0,4	51,4	1,1
Šmarješke Toplice	24	1,0	169	0,7	19,9	0,4	30,9	0,7
Trebnje	239	9,9	2.113	8,3	327,8	7,2	326,7	7,2
Žužemberk	45	1,9	384	1,5	29,1	0,6	30,3	0,7
Črnomelj	254	10,5	1.743	6,8	191,6	4,2	133,1	2,9
Metlika	122	5,1	1.262	4,9	109,0	2,4	142,5	3,1
Semič	53	2,2	304	1,2	37,1	0,8	26,6	0,6
Kočevje	250	10,4	1.794	7,0	187,3	4,1	169,6	3,7
Kostel	12	0,5	34	0,1	5,2	0,1	10,7	0,2
Loški Potok	10	0,4	79	0,3	6,3	0,1	6,2	0,1
Osilnica	5	0,2	22	0,1	1,1	0,0	3,7	0,1
Ribnica	158	6,5	1.703	6,7	172,9	3,8	151,3	3,3
Sodražica	30	1,2	106	0,4	13,9	0,3	39,0	0,9
SKUPAJ REGIJA	2.414	100,0	25.537	100,0	4.550,2	100,0	4.556,2	100,0
DOLENJSKA	1.520	63,0	18.490	72,4	3.825,9	84,1	3.873,4	85,0
BELA KRAJINA	429	17,8	3.309	13,0	337,6	7,4	302,2	6,6
KOČEVSKO-RIBNIŠKO OBMOČJE	465	19,3	3.738	14,6	386,6	8,5	380,5	8,4

Največ družb Jugovzhodne Slovenije je bilo na Dolenjskem, 63 %. 1.520 družb tega območja je zaposlovalo 18,5 tisoč ali 72 % vseh zaposlenecv regije in ustvarilo 84 % čistih prihodkov od prodaje regije. Mnogo šibkejši po gospodarski moči sta Bela krajina in kočevsko-ribniško območje. Družbe s sedežem na teh območjih so ustvarile po okrog 8 % vseh čistih prihodkov od prodaje regije in zaposlovale po manj kot 15 % vseh zaposlenih v družbah regije. V 429 belokranjskih družbah je bilo v povprečju zaposlenih 3,3 tisoč, v 465 družbah kočevsko-ribniškega območja pa je bilo v povprečju zaposlenih 3,7 tisoč vseh zaposlenecv regije.

2.2. POSLOVNI IZID DRUŽB

2.2.1. Prihodki, izkazani v letnih poročilih za leto 2012

Družbe, ki so predložile podatke iz letnega poročila za leto 2012, so ustvarile za 3,8 % manj prihodkov kot v letu poprej, skupno 4,7 milijard evrov.

PREGLEDNICA 4: Struktura prihodkov

Vrsta prihodkov	Znesek v mio EUR, struktura v %				
	ZNESEK I-XII/2012	ZNESEK I-XII/2011	INDEKS I.11=100	Struktura 2012	Struktura 2011
I. POSLOVNI PRIHODKI	4.599,1	4.786,4	96,1	98,8	98,9
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	1.664,3	1.713,2	97,1	35,7	35,4
Čisti prihodki od prodaje na trgu EU	2.278,0	2.450,1	93,0	48,9	50,6
Čisti prihodki od prodaje na trgu izven EU	607,9	547,0	111,1	13,1	11,3
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	9,2	9,1	101,0	0,2	0,2
Drugi poslovni prihodki	46,8	47,2	99,2	1,0	1,0
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-7,1	19,8		-0,2	0,4
II. FINANČNI PRIHODKI	46,0	38,7	118,9	1,0	0,8
Finančni prihodki iz deležev	25,6	22,3	114,5	0,5	0,5
Finančni prihodki iz danih posojil	9,0	8,9	101,8	0,2	0,2
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	11,4	7,5	152,1	0,2	0,2
III. DRUGI PRIHODKI	10,9	14,3	76,3	0,2	0,3
PRIHODKI SKUPAJ (I.+II.+III.)	4.656,0	4.839,4	96,2	100,0	100,0

Struktura vseh prihodkov se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. Večino celotnih prihodkov, 99 %, so družbe regije ustvarile z rednim poslovanjem. Finančni in drugi prihodki imajo majhen delež v skupnih prihodkih, skupaj odstotek.

Največ prihodkov je bilo ustvarjenih s prodajo na tujem trgu, in sicer 62,0 % vseh prihodkov oziroma 2.886 milijonov evrov, 35,7 % oziroma 1.664 milijonov evrov pa s prodajo na domačem trgu. Večina, 79 %, prihodkov od prodaje na tujem trgu se nanaša na prodajo v države Evropske unije. Družbe v regiji so v letu 2012 zmanjšale čiste prihodke od prodaje na domačem trgu za 3 %, medtem ko so bili ustvarjeni čisti prihodki od prodaje na tujem trgu za 4 % nižji kot v letu 2011.

Prihodke iz prodaje na tujem trgu je v regiji v letu 2012 ustvarilo 617 družb, dobra četrtina vseh, ki jih obravnavamo v tej informaciji. Samo te družbe, izvoznice, so na tujem trgu ustvarile 70,4 % vseh svojih prihodkov in imele 75,3 % vseh zaposlenih in 83,9 % vseh sredstev regije. Deset družb, največjih izvoznic v regiji, je ustvarilo 82,9 %, največjih dvajset izvoznic pa kar 88,2 % vseh prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu.

PREGLEDNICA 5: Skupni prihodki in prihodki, doseženi na tujem trgu, po velikostnih skupinah družb in po območjih

Velikostne skupine, območja	PRIHODKI SKUPAJ		PRIHODKI, DOSEŽENI NA TUJEM TRGU		Delež v prihodkih skupaj
	Znesek	Struktura	Znesek	Struktura	
Mikro	611,8	13,1	95,0	3,3	15,5
Majhne	464,7	10,0	122,3	4,2	26,3
Srednje	663,1	14,2	244,4	8,5	36,9
Velike	2.916,5	62,6	2.424,1	84,0	83,1
Skupaj	4.656,0	100,0	2.885,9	100,0	62,0
DOLENJSKA	3.910,8	84,0	2.505,6	86,8	64,1
BELA KRAJINA	347,4	7,5	184,9	6,4	53,2
KOČEVSKO-RIBNIŠKO OBMOČJE	397,8	8,5	195,5	6,8	49,1

Pretežni del, 84 %, prihodkov na tujem trgu so ustvarile velike družbe v regiji, delež srednjih družb znaša 9,0 %, deleža majhnih in mikro družb pa znašata 4 oziroma 3 %. Velike družbe v regiji so 83 % vseh svojih prihodkov ustvarile s prodajo na tujem trgu. Pri srednjih družbah je ta delež bistveno manjši (tretjina), še manjši pri majhnih družbah (dobra četrtina) in najmanjši pri mikro družbah (16 %). Če podatke primerjamo s podatki za Slovenijo, vidimo, da so med družbami Jugovzhodne Slovenije močnejše usmerjene v izvoz kot na ravni Slovenije velike, srednje in majhne družbe, ne pa tudi mikro družbe. V Sloveniji so velike družbe v letu 2012 na tujih trgih ustvarile 41 % svojih prihodkov, srednje 30 %, majhne 25 % in mikro družbe 19 %.

2.2.2. Odhodki, izkazani v letnih poročilih za leto 2012

Družbe, ki so predložile podatke iz letnega poročila za leto 2012, so obračunale za skupno 4,4 milijarde evrov odhodkov, za 3,7 % manj kot za prejšnje leto.

PREGLEDNICA 6: Struktura odhodkov

Znesek v mio EUR, struktura v %

Vrsta odhodkov	ZNESEK		INDEKS	Struktura	
	I-XII/2012	I-XII/2011	I.11=100	2012	2011
I. POSLOVNI ODHODKI	4.353,1	4.524,3	96,2	98,2	98,3
1. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	3.385,0	3.580,1	94,5	76,4	77,8
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	488,4	478,2	102,1	11,0	10,4
Stroški materiala	1.963,9	2.204,8	89,1	44,3	47,9
Stroški storitev	932,8	897,2	104,0	21,0	19,5
2. STROŠKI DELA	644,0	645,6	99,7	14,5	14,0
Plače	483,8	486,7	99,4	10,9	10,6
Stroški pokojninskih in drugih zavarovanj	89,0	89,0	100,0	2,0	1,9
Drugi stroški dela	71,2	69,9	101,8	1,6	1,5
3. ODPISI VREDNOSTI	273,1	260,1	105,0	6,2	5,6
4. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	51,0	38,5	132,5	1,1	0,8
II. FINANČNI ODHODKI	73,6	73,7	99,8	1,7	1,6
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	15,9	15,6	101,6	0,4	0,3
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	41,0	38,2	107,2	0,9	0,8
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	16,7	19,9	84,1	0,4	0,4
III. DRUGI ODHODKI	6,5	6,3	104,0	0,1	0,1
ODHODKI SKUPAJ (I.+II.+III.)	4.433,2	4.604,4	96,3	100,0	100,0

Med odhodki so po obsegu največji **poslovni odhodki**, ugotovljeni so v znesku 4.353 milijonov evrov. Bili so za 3,8 % nižji kot v letu 2011 in imeli 98-odstotni delež v vseh odhodkih. Pomembne deleže med poslovnimi odhodki imajo:

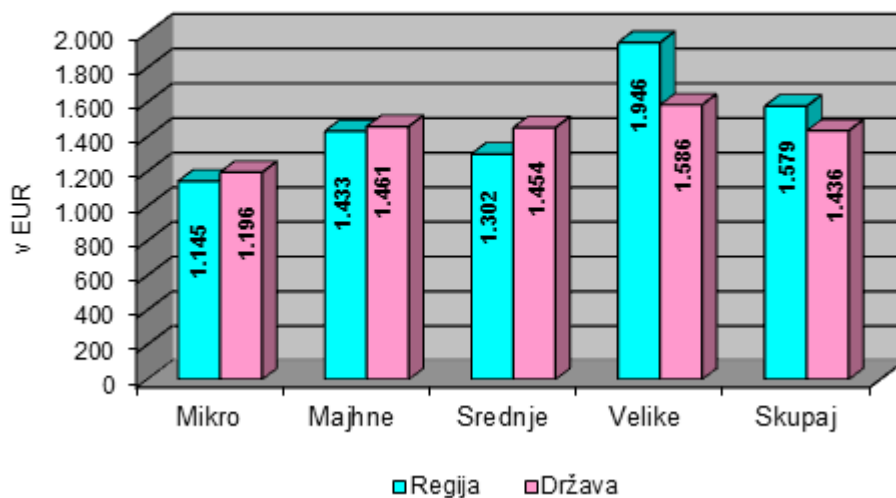
- Stroški blaga, materiala in storitev v znesku 3.385 milijonov evrov, ki so obsegali 76 % vseh odhodkov in se v letu 2012 znižali za 5,5 %. Med njimi so največji stroški materiala, ki so se v primerjavi z letom 2011 znižali za 10,9 %.
- Stroški dela so izkazani v znesku 644 milijonov evrov oziroma v 15-odstotnem deležu vseh odhodkov. V letu 2012 so se znižali za 0,3 %. Vključujejo stroške plač, stroške za pokojninsko in drugo zavarovanje in druge stroške dela. Za plače so družbe v letu 2012 namenile 484 milijonov evrov.

PREGLEDNICA 7: Povprečne plače po velikostnih skupinah družb in po občinah

Velikostne skupine, občine	STROŠKI PLAČ v mio EUR	Št. zaposl. 2012	Povp. pl./zap. v EUR	INDEKS Povp.pl./zap. 2012/2011
Mikro	81,5	5.931	1.145	99,5
Majhne	61,1	3.910	1.302	101,9
Srednje	70,9	4.119	1.433	105,2
Velike	270,3	11.577	1.946	102,4
Skupaj	483,8	25.537	1.579	102,3
Dolenjske Toplice	1,5	111	1.156	100,2
Mirna	4,9	295	1.395	97,5
Mirna Peč	0,7	55	1.033	89,9
Mokronog - Trebelno	2,6	180	1.185	99,5
Novo mesto	300,5	13.579	1.844	101,5
Straža	2,8	195	1.206	96,1
Šentjernej	16,2	953	1.419	103,8
Šentrupert	4,6	272	1.402	97,3
Škocjan	2,9	185	1.326	102,4
Šmarješke Toplice	2,8	169	1.395	97,5
Trebnje	34,6	2.113	1.366	96,5
Žužemberk	5,5	384	1.196	95,9
Črnomelj	24,7	1.743	1.181	105,3
Metlika	17,2	1.262	1.136	112,1
Semič	4,3	304	1.180	100,2
Kočevje	26,7	1.794	1.241	103,0
Kostel	0,6	34	1.449	107,7
Loški Potok	1,2	79	1.238	103,1
Osilnica	0,2	22	932	110,5
Ribnica	27,7	1.703	1.353	103,9
Sodražica	1,4	106	1.130	97,9

Povprečna mesečna bruto plača delavca je v opazovanih družbah v letu 2012 znašala 1.579 evrov in se glede na leto 2011 povečala za 2,3 %. V povprečju so najvišje plače imele družbe v Mestni občini Novo mesto (1.844 evrov mesečno na zaposlenega), najnižje pa družbe v Občini Osilnica (932 evrov mesečno na zaposlenega). V Sloveniji je bila v letu 2012 v družbah povprečna mesečna bruto plača na delavca 1.436 evrov. Regijska povprečna mesečna plača je presegala državno poprečje za 10 %. Državno povprečje plač v družbah so presegle družbe s sedežem v občini Novo mesto in Kostel oziroma velike družbe v regiji.

POVPREČNE PLAČE V REGIJI IN DRŽAVI

- Odpisi vrednosti v znesku 273 milijonov evrov, ki so se povečali za 5 %. Pretežni del odpisov vrednosti predstavlja amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Družbe Jugovzhodne Slovenije so izkazale za 246 milijonov evrov več prihodkov iz poslovanja kot odhodkov iz poslovanja, za 28 milijonov evrov manj prihodkov iz financiranja kot odhodkov iz financiranja ter za 4 milijonov evrov več drugih prihodkov kot drugih odhodkov.

PREGLEDNICA 8: Poslovni izid po stopnjah ugotavljanja

Stopnja ugotavljanja izida	Znesek v mio EUR			
	Prihodki	Odhodki	Razlika	Prih./Odh.
IZ POSLOVANJA	4.599,1	4.353,1	246,0	1,06
IZ FINANCIRANJA	46,0	73,6	-27,5	0,63
DRUGO	10,9	6,5	4,3	1,66
SKUPAJ	4.656,0	4.433,2	222,8	1,05

2.2.3. Dodana vrednost, izguba na substanci in neto dodana vrednost

Dodana vrednost je razlika med vrednostjo proizvodnje (to so čisti prihodki iz prodaje, korigirani s spremembo zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje, povečani za vrednost usredstvenih lastnih proizvodov in za druge poslovne prihodke ter zmanjšani za nabavno vrednost prodanega blaga) in vmesno porabo (to so stroški materiala in storitev ter drugi poslovni odhodki). V primeru, ko vrednost

proizvodnje ne zadošča za pokritje vmesne porabe, je izid izguba na substanci. Razlika med obema (izkazano dodano vrednostjo in izkazano izgubo na substanci) je neto dodana vrednost.

Med obravnavanimi družbami jih je 1.944 ustvarilo dodano vrednost v znesku 1.165 milijonov evrov, 378 družb pa izgubo na substanci v skupnem znesku 2 milijonov evrov. Družbe regije so v letu 2012 ustvarile skupaj 1.163 milijonov evrov neto dodane vrednosti, kar je za 0,4 % manj kot v letu 2011.

PREGLEDNICA 9: Neto dodana vrednost po velikostnih skupinah družb in po občinah oz. območjih

Velikostne skupine, območja	NETO DODANA VREDNOST (NDV)				
	Znesek NDV v 2012 v mio EUR	Indeks – znesek NDV 2012/2011	Struktura v %	NDV na zaposlenca v 2012 v tisoč EUR	Indeks – NDV na zaposlenca 2012/2011
Mikro	159,5	98,9	13,7	26,9	102,7
Majhne	123,6	98,6	10,6	31,6	102,5
Srednje	140,1	103,6	12,0	34,0	103,8
Velike	739,8	99,2	63,6	63,9	102,2
Skupaj	1.163,1	99,6	100,0	45,5	102,5
Dolenjske Toplice	2,7	105,6	0,2	24,8	108,4
Mirna	11,2	106,5	1,0	38,1	101,7
Mirna Peč	1,4	100,3	0,1	26,2	83,2
Mokronog - Trebelno	4,7	96,4	0,4	26,2	87,3
Novo mesto	802,0	98,3	68,9	59,1	99,9
Straža	6,7	98,6	0,6	34,2	94,1
Šentjernej	31,6	105,6	2,7	33,1	101,4
Šentrupert	11,0	120,8	0,9	40,5	93,0
Škocjan	5,6	104,9	0,5	30,3	103,2
Šmarješke Toplice	7,3	96,5	0,6	43,1	91,6
Trebnje	71,9	107,8	6,2	34,0	102,3
Žužemberk	10,7	102,6	0,9	27,8	105,9
Črnomelj	38,4	98,4	3,3	22,1	133,5
Metlika	32,8	104,3	2,8	26,0	105,4
Semič	9,8	97,2	0,8	32,3	100,2
Kočevje	50,2	90,6	4,3	28,0	99,6
Kostel	0,7	65,7	0,1	20,7	68,6
Loški Potok	2,4	101,9	0,2	30,2	101,3
Osilnica	0,3	55,5	0,0	14,7	68,3
Ribnica	57,5	108,7	4,9	33,8	104,4
Sodražica	4,2	114,7	0,4	39,3	117,1
DOLENJSKA	966,7	99,5	83,1	52,3	99,4
BELA KRAJINA	81,0	100,6	7,0	24,5	120,1
KOČEVSKO-RIBNIŠKO OBMOČJE	115,4	99,4	9,9	30,9	102,6

Velike družbe so ustvarile največ (64 %) neto dodane vrednosti, za 0,8 % manj kot v letu 2011. Manj neto dodane vrednosti kot leta 2011 so ustvarile tudi mikro in majhne družbe, medtem ko so jo srednje družbe povečale.

Povprečno so družbe regiji ustvarile 46 tisoč evrov neto dodane vrednosti na zaposlenca, kar je za 3 % več kot v letu 2011. Največ dodane vrednosti na zaposlenca so ustvarile velike družbe (64 tisoč evrov), najmanj pa mikro družbe (27 tisoč evrov). Regijsko povprečje neto dodane vrednosti na zaposlenca so presegle le družbe z območja občine Novo mesto (59 tisoč evrov).

2.2.4. Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid, izkazani v letnih poročilih za leto 2012

Čisti dobiček⁶ za leto 2012 je izkazalo 1.551 družb oziroma 64 % vseh, ki so predložile podatke iz letnih poročil, v znesku 249 milijonov evrov. V primerjavi z letom 2011 je bil čisti dobiček družb višji za 3,7 %. Največ, 75 %, so ga izkazale velike družbe, sledijo mikro družbe z 10-odstotnim deležem, delež majhnih in srednjih družb pa se je pri obeh gibal okrog 8 %. 13 družb v regiji je poslovanje v letu 2012 zaključilo z izkazanim čistim dobičkom, večjim od 1 milijona evrov.

PREGLEDNICA 10: Čisti dobiček po velikostnih skupinah družb in po občinah oz. območjih

Znesek v tisoč EUR, struktura v %

Velikostne skupine, območja	ZNESEK ČISTEGA DOBIČKA (ČD)		ŠTEVILO DRUŽB		struktura ČD leto 2012
	leto 2012	leto 2011	leto 2012	leto 2011	
Mikro	23.556	21.574	1.393	1.317	9,5
Majhne	19.190	16.652	103	104	7,7
Srednje	20.491	17.291	31	30	8,2
Velike	185.490	184.365	24	24	74,6
Skupaj	248.727	239.883	1.551	1.475	100,0
Dolenjske Toplice	272	182	27	23	0,1
Mirna	1.247	3.218	27	21	0,5
Mirna Peč	210	280	13	10	0,1
Mokronog - Trebelno	189	501	14	14	0,1
Novo mesto	203.313	195.157	552	544	81,7
Straža	1.049	796	32	31	0,4
Šentjernej	3.847	3.018	67	66	1,5
Šentrupert	2.817	2.100	24	23	1,1
Škocjan	1.226	1.242	21	19	0,5
Šmarješke Toplice	2.024	2.373	15	13	0,8
Trebnje	5.331	4.765	161	139	2,1
Žužemberk	1.291	1.210	34	25	0,5
Črnomelj	2.731	2.458	165	162	1,1
Metlika	2.451	3.066	80	74	1,0
Semič	1.485	1.749	37	34	0,6
Kočevje	5.709	6.103	139	144	2,3
Kostel	9	3	4	3	0,0
Loški Potok	516	531	8	9	0,2
Osilnica	14	2	2	2	0,0
Ribnica	11.700	10.634	109	103	4,7
Sodražica	1.295	494	20	16	0,5
DOLENJSKA	222.816	214.843	987	928	89,6
BELA KRAJINA	6.668	7.273	282	270	2,7
KOČEVSKO-RIBNIŠKO OBMOČJE	19.243	17.766	282	277	7,7

⁶ Čisti dobiček je pozitivna razlika med prihodki in odhodki, zmanjšana za obračunane davke ter korigirana za odložene davke.

Upošteva je območja regije so ustvarile največji del čistega dobička dolenske družbe, in sicer 90 %, na kočevsko-ribniške družbe odpade 8 %, na belokranjske družbe pa le 3 % vsega čistega dobička regije. Po velikosti čistega dobička močno izstopa občina Novo mesto.

Podatki o izkazani **čisti izgubi** pa so naslednji:

PREGLEDNICA 11: Čista izguba po velikostnih skupinah družb in po občinah oz. območjih

Velikostne skupine, območja	Znesek v tisoč EUR, struktura v %				
	ZNESEK ČISTE IZGUBE (ČI)		ŠTEVILO DRUŽB		struktura ČI leto 2012
	leto 2012	leto 2011	leto 2012	leto 2011	
Mikro	21.544	14.254	743	668	36,6
Majhne	7.858	2.932	17	16	13,3
Srednje	10.491	9.339	7	8	17,8
Velike	19.029	25.103	8	8	32,3
Skupaj	58.923	51.629	775	700	100,0
Dolenjske Toplice	88	232	10	13	0,1
Mirna	78	390	8	9	0,1
Mirna Peč	56	44	8	8	0,1
Mokronog - Trebelno	132	123	11	10	0,2
Novo mesto	20.822	13.877	300	247	35,3
Straža	207	387	20	20	0,4
Šentjernej	642	507	24	16	1,1
Šentrupert	1.383	349	12	11	2,3
Škocjan	1	264	3	4	0,0
Šmarješke Toplice	88	29	9	7	0,1
Trebnje	11.775	11.347	67	70	20,0
Žužemberk	373	332	10	14	0,6
Črnomelj	6.416	15.786	77	70	10,9
Metlika	9.690	4.496	34	34	16,4
Semič	106	116	13	14	0,2
Kočevje	5.045	1.447	103	85	8,6
Kostel	1.004	741	8	9	1,7
Loški Potok	11	5	2	1	0,0
Osilnica	152	3	3	2	0,3
Ribnica	783	1.059	45	44	1,3
Sodražica	70	93	8	12	0,1
DOLENJSKA	35.646	27.883	482	429	60,5
BELA KRAJINA	16.212	20.398	124	118	27,5
KOČEVSKO- RIBNIŠKO OBMOČJE	7.065	3.348	169	153	12,0

Izkazana čista izguba se je v družbah, ki so predložile podatke iz letnega poročila za leto 2012 povečala za 14 %. Pri vseh velikostnih skupinah družb z izjemo velikih družb se je izkazana izguba v primerjavi z izkazano izgubo za leto 2011 povečala. Čisto izgubo je izkazalo 775, tretjina, družb, in sicer v znesku 59 milijonov evrov,

največ, 32 %, pa so jo izkazale velike družbe. V družbah, ki so poslovale s čisto izgubo, je bilo zaposlenih 4,9 tisoč zaposlencev. V regiji je 12 družb izkazalo izgubo, ki je presežala 1 milijon evrov.

K celotni čisti izgubi so dolenjske družbe prispevale 60 %, belokranjske družbe 28 %, kočevsko-ribniške družbe pa 12 %.

Opazovane družbe so v letu 2012 ustvarile za 190 milijonov evrov **neto čistega dobička** oziroma več čistega dobička kot čiste izgube. Neto čisti dobiček opazovanih družb se je v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 povečal za 2 milijona evrov oziroma 0,8 %. Pretežni del, 88 %, neto čistega dobička so izkazale velike družbe.

PREGLEDNICA 12: Neto čisti rezultat po velikostnih skupinah družb in po občinah oz. območjih

Znesek v tisoč EUR, struktura v %

Velikostne skupine, območja	NETO ČISTI REZULTAT		STRUKTURA		INDEKS
	leto 2012	leto 2011	leto 2012	leto 2011	2012/2011
Mikro	2.012	7.320	1,1	3,9	27,5
Majhne	11.331	13.720	6,0	7,3	82,6
Srednje	10.000	7.952	5,3	4,2	125,8
Velike	166.461	159.262	87,7	84,6	104,5
Skupaj	189.804	188.254	100,0	100,0	100,8
Dolenjske Toplice	184	-50	0,1	0,0	
Mirna	1.169	2.828	0,6	1,5	41,3
Mirna Peč	154	235	0,1	0,1	65,6
Mokronog - Trebelno	57	378	0,0	0,2	15,1
Novo mesto	182.490	181.280	96,1	96,3	100,7
Straža	842	409	0,4	0,2	205,8
Šentjernej	3.205	2.511	1,7	1,3	127,6
Šentrupert	1.434	1.752	0,8	0,9	81,8
Škocjan	1.225	978	0,6	0,5	125,3
Šmarješke Toplice	1.936	2.344	1,0	1,2	82,6
Trebnje	-6.444	-6.582	-3,4	-3,5	97,9
Žužemberk	918	877	0,5	0,5	104,6
Črnomelj	-3.685	-13.328	-1,9	-7,1	27,6
Metlika	-7.239	-1.431	-3,8	-0,8	506,0
Semič	1.380	1.633	0,7	0,9	84,5
Kočevje	665	4.656	0,4	2,5	14,3
Kostel	-994	-738	-0,5	-0,4	134,7
Loški Potok	505	526	0,3	0,3	96,0
Osilnica	-139	-1	-0,1	0,0	13767,2
Ribnica	10.917	9.575	5,8	5,1	114,0
Sodražica	1.225	401	0,6	0,2	305,6
DOLENJSKA	187.169	186.961	98,6	99,3	100,1
BELA KRAJINA	-9.544	-13.126	-5,0	-7,0	72,7
KOČEVSKO- RIBNIŠKO OBMOČJE	12.179	14.419	6,4	7,7	84,5

Družbe s sedežem na Dolenjskem so za leto 2012 izkazale 187 milijonov evrov neto čistega dobička. Pozitiven izid so izkazale tudi družbe kočevsko-ribniškega območja (12 milijonov evrov neto čistega dobička), medtem ko so belokranjske družbe izkazale čisto izgubo v višini 10 milijonov evrov. Med občinami po izkazani neto čisti izgubi izstopajo občine Metlika, Trebnje in Črnomelj.

2.2.5. Temeljni podatki v predloženih izkazih poslovnega izida za leto 2012 in za leto 2011

V točki 2.2.4. smo prikazali podatke iz letnih družb, ki so poslovale v letu 2012 (podatki za leto 2012 in za leto 2011 povzeti iz predloženih letnih poročil za leto 2012). V tej točki pa poleg podatkov iz predloženih letnih poročil za leto 2012 prikazujemo še istovrstne podatke iz predloženih letnih poročil družb za 2011 (slednje ne glede na to, ali so družbe v letu 2012 še poslovale ali ne). Na razlike v podatkih za leto 2011, prikazanih v spodnji preglednici, tako vplivajo predvsem:

- podatki družb, nad katerimi je bil v letu 2012 začet postopek stečaja ali likvidacije,
- podatki družb, ki so se v letu 2012 statusno preoblikovala oziroma prenesle sedež v drugo statistično regijo ali iz druge statistične regije,
- podatki družb, izbrisanih iz sodnega registra v letu 2012.

PREGLEDNICA 13: Postavke poslovnega izida iz letnih poročil za leto 2012 in iz letnih poročil za leto 2011

POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA	Znesek v mio EUR		
	Podatki iz letnih poročil za leto 2012	Podatki iz letnih poročil za leto 2011	
	2012	2011*	2011**
Število družb, ki so predložile podatke	2.414	2.414	2.371
Število zaposlenih v družbah (v tisoč)	25,5	26,2	27,0
Prihodki	4.656,0	4.839,4	4.887,8
Odhodki	4.433,2	4.604,4	4.666,6
Neto celotni dobiček	222,8	235,0	221,2
Čisti dobiček	248,7	239,9	240,6
Čista izguba	58,9	51,6	66,3
Neto čisti dobiček	189,8	188,3	174,3

Opomba: * Podatki za leto 2011 iz letnih poročil za leto 2012

** Podatki za leto 2011 iz letnih poročil za leto 2011

V letu 2012 je bilo nad družbami s sedežem v Jugovzhodni Sloveniji začetih 20 stečajnih postopkov, v istem obdobju pa je bilo na tem območju ustanovljenih 143 družb⁷.

⁷ Vir: Poslovni register Slovenije

2.2.6. Izbrane serije istovrstnih podatkov v izkazih poslovnega izida

Za družbe, ki so imele ali imajo sedež v regiji, prikazujemo podatke o:

- izkazanih čistih prihodkih od prodaje za leta 2007 - 2012,
- izkazanem čistem dobičku, čisti izgubi in neto čistem dobičku za leta 2003 - 2012⁸,
- številu zaposlenih v družbah v letih 2003 - 2012.

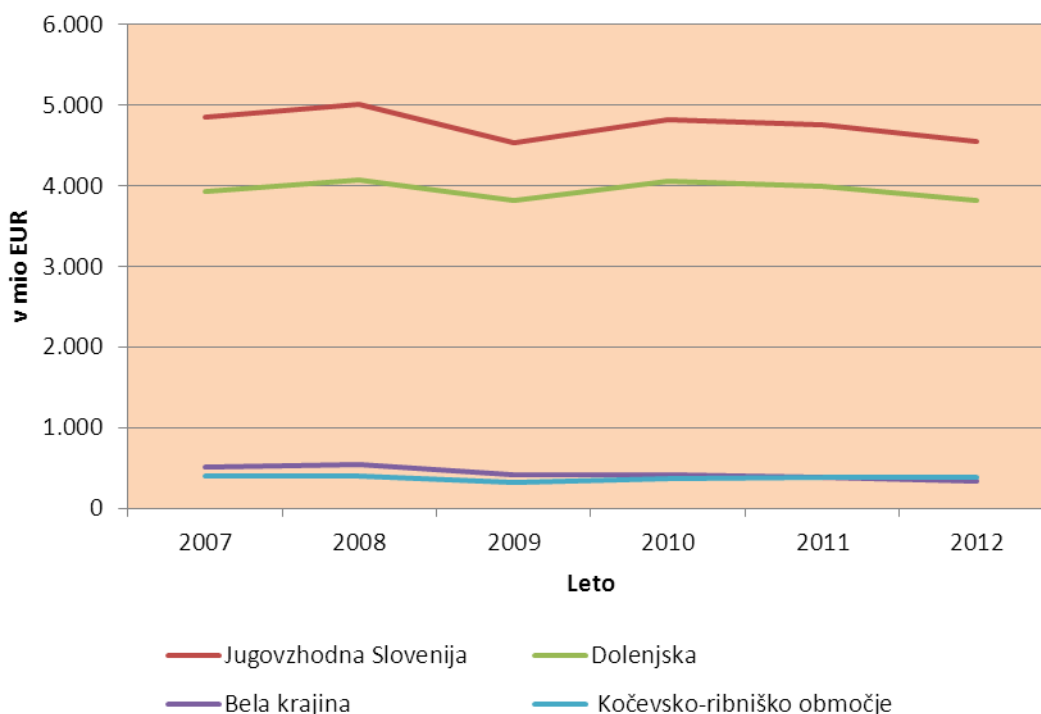
PREGLEDNICA 14: Čisti prihodki od prodaje 2007 - 2012

v mio EUR

Leto	Jugovzhodna Slovenija	Dolenjska	Bela krajina	Kočevsko-ribniško območje
2007	4.845	3.936	511	397
2008	5.019	4.078	545	396
2009	4.542	3.822	407	313
2010	4.829	4.053	414	362
2011	4.758	3.995	378	385
2012	4.550	3.826	338	387

Vir: Podatki iz letnih poročil na poenotениh obrazcih za 2007-2012

Čisti prihodki od prodaje 2007-2012

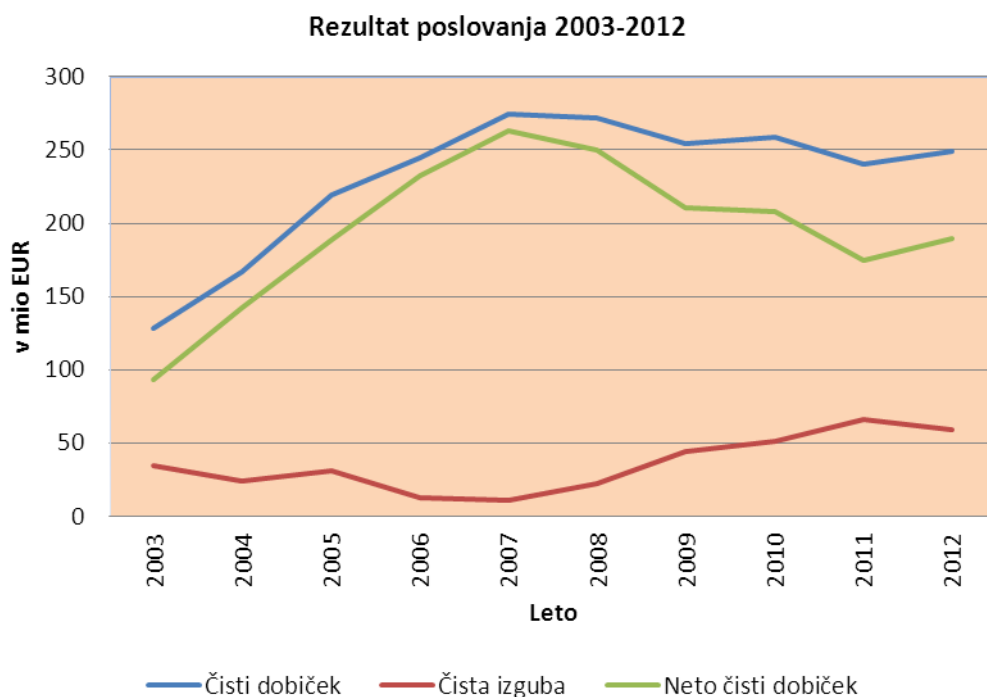
⁸ Izkazane podatke za leta 2003-2006 smo iz slovenskih tolarjev preračunali v evre, upoštevajoč povprečne devizne tečaje evra v letih, za katera je izkazan poslovni izid

PREGLEDNICA 15: Neto čisti rezultat družb za leta 2003 - 2012

v mio EUR

LETO	ČISTI DOBIČEK	ČISTA IZGUBA	NETO ČISTI DOBIČEK
2003	128,0	34,3	93,6
2004	166,9	24,3	142,6
2005	219,1	30,7	188,4
2006	244,8	12,6	232,2
2007	274,3	11,1	263,2
2008	271,9	22,1	249,8
2009	254,6	44,5	210,1
2010	258,9	50,7	208,2
2011	240,6	66,3	174,3
2012	248,7	58,9	189,8

Vir podatkov: podatki iz letnih poročil na poenotenih obrazcih za leta 2003 – 2012

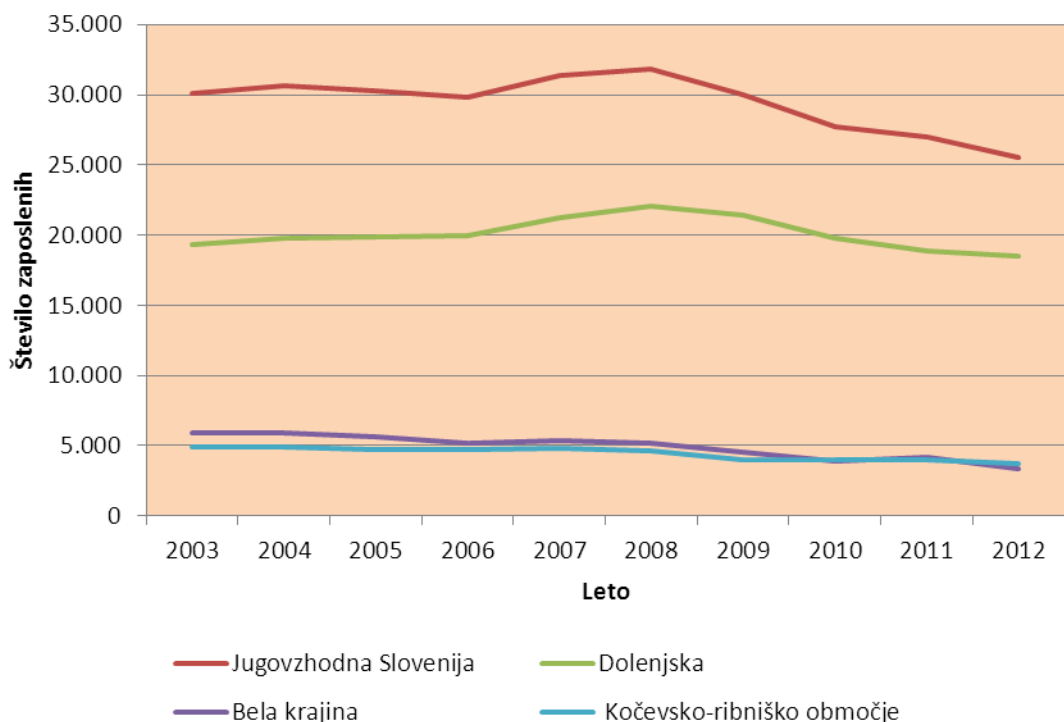
Družbe s sedežem v Jugovzhodni Sloveniji so vseh zadnjih 10 let poslovale pozitivno. Izkazan neto čisti dobiček se je gibal med 94 (za leto 2003) in 263 (za leto 2007) milijonov evrov.

PREGLEDNICA 16: Število zaposlenih v družbah v letih 2003 do 2012

Podatki iz letnih poročil družb za leto	Število zaposlenih v družbah Jugovzhodne Slovenije	Št. zaposlenih v dolenjskih družbah	Število zaposlenih v belokranjskih družbah	Št. zaposlenih v družbah kočevsko-ribniškega območja
2003	30.097	19.286	5.909	4.902
2004	30.607	19.772	5.931	4.904
2005	30.258	19.916	5.646	4.696
2006	29.800	19.933	5.181	4.686
2007	31.391	21.225	5.330	4.836
2008	31.870	22.020	5.196	4.654
2009	29.976	21.418	4.549	4.009
2010	27.682	19.809	3.888	3.985
2011	27.020	18.862	4.160	3.998
2012	25.537	18.490	3.309	3.738

Vir podatkov: podatki iz letnih poročil na poenotenih obrazcih za leta 2002 - 2012

Število zaposlenih v družbah 2003-2012

V zadnjih desetih letih je bilo v družbah Jugovzhodne Slovenije največ zaposlenih v letih 2007 in 2008, in sicer preko 31 tisoč zaposlenih. V letih 2003 do 2006 in 2009 se je število zaposlenih v družbah gibalo okrog 30 tisoč. Najmanj zaposlenih v opazovanem obdobju pa je bilo v družbah v letu 2012, in sicer 25,5 tisoč. V tem letu, pa tudi v primerjavi z letom 2003, se je najbolj zmanjšalo število zaposlenih v belokranjskih družbah.

2.3. FINANČNI POLOŽAJ DRUŽB

2.3.1. Sredstva

Ob koncu leta 2012 so imele družbe 4.556 milijonov evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, za 4 % več kakor ob koncu leta 2011. Podrobnejšo razčlenitev posameznih vrst sredstev gospodarskih družb v regiji prikazuje naslednja preglednica.

PREGLEDNICA 17: Struktura sredstev

POSTAVKE SREDSTEV	Znesek v mio EUR		Indeks 31.12.11 =100	Delež v %	
	31.12.12	31.12.11		31.12.12	31.12.11
SREDSTVA (A do C)	4.556,1	4.385,5	103,9	100,0	100,0
A. DOLGOROČNA SREDSTVA (I do VI)	2.523,5	2.357,0	107,1	55,4	53,7
NEOPREDMETENA SREDSTVA IN					
I. DOLGOROČNE AČR	77,6	78,8	98,5	1,7	1,8
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.754,4	1.681,4	104,3	38,5	38,3
III. NALOŽBENE NEPREMIČNINE	67,6	58,2	116,2	1,5	1,3
IV. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	581,9	499,6	116,5	12,8	11,4
V. DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	12,1	9,1	133,5	0,3	0,2
VI. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVKE	29,9	30,0	99,6	0,7	0,7
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.014,0	2.011,5	100,1	44,2	45,9
SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA					
I. PRODAJO	18,7	22,8	82,1	0,4	0,5
II. ZALOGE	474,2	488,8	97,0	10,4	11,1
- proizvodi	397,7	412,7	96,4	8,7	9,4
- blago	76,5	76,0	100,5	1,7	1,7
III. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	351,1	327,2	107,3	7,7	7,5
IV. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	1.078,6	1.055,8	102,2	23,7	24,1
- kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	631,4	645,9	97,8	13,9	14,7
V. DENARNA SREDSTVA	91,3	116,9	78,1	2,0	2,7
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOBNE					
C. RAZMEJITVE	18,7	17,1	109,2	0,4	0,4

Družbe so imele konec leta 2012 55 % dolgoročnih sredstev in 45 % kratkoročnih sredstev. V letu 2012 se je delež dolgoročnih sredstev povečal, delež kratkoročnih sredstev pa zmanjšal.

Ob koncu leta 2012 so družbe izkazale 2.524 milijonov evrov dolgoročnih sredstev, za 7 % več kot pred letom dni. Pretežni del dolgoročnih sredstev so pomenila opredmetena osnovna sredstva, ki so ob koncu leta 2012 znašala 1.754 milijonov evrov, kar je 4 % več kot ob koncu leta 2011.

Vrednost kratkoročnih sredstev je ob koncu leta 2012 znašala 2.014 milijonov evrov in se v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2011 ni pomembno spremenila. Med kratkoročnimi sredstvi so največji delež, dobro polovico, pomenile kratkoročne poslovne terjatve v vrednosti 1.079 milijonov evrov, v primerjavi s stanjem ob koncu

leta 2011 so se povečale za 2 %. Med kratkoročnimi sredstvi so ob koncu leta 2012 predstavljale pomemben delež še zaloge, izkazane v znesku 474 milijonov evrov ter kratkoročne finančne naložbe, izkazane v znesku 351 milijonov evrov.

2.3.2. Obveznosti do virov sredstev

PREGLEDNICA 18: Struktura obveznosti do virov sredstev

POSTAVKE OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	Znesek v mio EUR		Indeks 31.12.11 =100	Delež v %	
	31.12.12	31.12.11		31.12.12	31.12.11
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (A do D)	4.556,1	4.385,5	103,9	100,0	100,0
A. KAPITAL	2.448,9	2.340,5	104,6	53,7	53,4
I. VPOKLICANI KAPITAL	362,9	344,6	105,3	8,0	7,9
II. KAPITALSKE REZERVE	336,0	334,5	100,4	7,4	7,6
III. REZERVE IZ DOBIČKA	984,3	895,0	110,0	21,6	20,4
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	128,6	121,4	105,9	2,8	2,8
V. PRENESENI ČISTI DOBIČEK	535,0	527,7	101,4	11,7	12,0
VI. PRENESENA ČISTA IZGUBA	55,9	36,5	153,1	1,2	0,8
VII. ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	205,2	197,6	103,9	4,5	4,5
VIII. ČISTA IZGUBA POSLOVNEGA LETA	47,3	43,9	107,9	1,0	1,0
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE B. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	195,5	193,6	101,0	4,3	4,4
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	428,2	427,0	100,3	9,4	9,7
I. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	368,5	369,9	99,6	8,1	8,4
II. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	40,8	35,5	115,0	0,9	0,8
III. ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	18,9	21,7	87,3	0,4	0,5
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	1.439,0	1.397,2	103,0	31,6	31,9
OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V SKUPINE					
I. ZA ODTUJITEV KRATKOROČNE FINANČNE	0,0	0,0	-	0,0	0,0
II. OBVEZNOSTI KRATKOROČNE POSLOVNE	525,0	532,1	98,7	11,5	12,1
III. OBVEZNOSTI	914,0	865,1	105,7	20,1	19,7
D. KRATKOROČNE PAS.ČAS.RAZMEJ.	44,5	27,3	162,9	1,0	0,6

Ob koncu leta 2012 so družbe izkazale za 2.449 milijonov evrov kapitala, za 5 % več kot ob koncu leta 2011. Kapital predstavlja 54 % virov sredstev.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev so konec leta 2012 znašale 196 milijonov evrov, podobno kot konec leta 2011. Prav tako se v letu 2012 niso pomembno spremenile dolgoročne obveznosti družb, medtem ko so se kratkoročne obveznosti družb povečale za 3 % (predvsem zaradi povečanja kratkoročnih poslovnih obveznosti). Konec leta 2012 so dolgoročne obveznosti znašale 428 milijonov evrov ali 9 % vseh virov sredstev, kratkoročne pa 1.439 milijonov evrov ali 32 % vseh virov sredstev.

2.3.3. Struktura financiranja in vodoravni finančni ustroj

Na začetku in koncu leta 2012 so imele družbe več kapitala kot obveznosti. Delež kapitala v virih sredstev, ki se je v zadnjih desetih letih do konca leta 2008 zniževal, se od leta 2009 povečuje.

PREGLEDNICA 19: Stopnja lastniškosti financiranja v letih 2003 do 2012

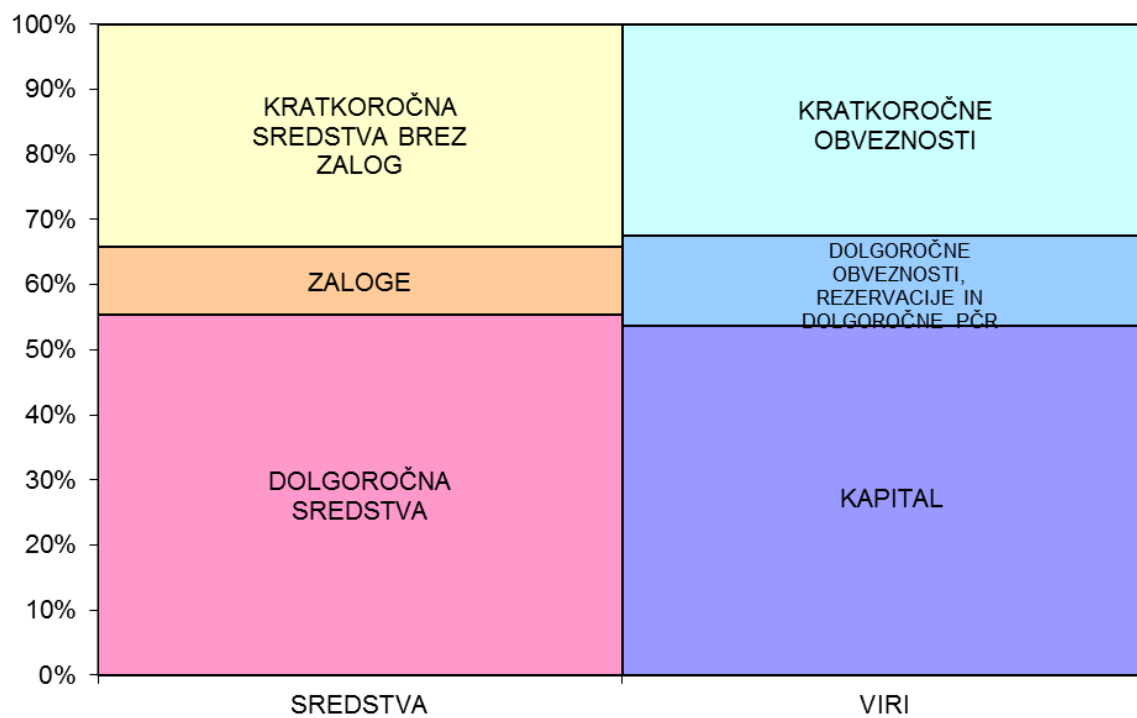
Datum	Kapital / viri sredstev	v %	
		Kapital+rezervacije / viri sredstev	
31.12.2003	52,4		56,0
31.12.2004	51,7		55,1
31.12.2005	49,2		52,7
31.12.2006	46,2		52,5
31.12.2007	44,0		49,9
31.12.2008	43,7		49,4
31.12.2009	46,0		50,8
31.12.2010	48,4		52,9
31.12.2011	52,3		56,6
31.12.2012	53,7		58,0

Vir podatkov: podatki iz letnih poročil na poenotenih obrazcih za leta 2003 – 2012

Opredmetena osnovna sredstva so bila konec leta 2012 in konec leta 2011 v celoti financirana s kapitalom. Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev se je v letu 2012 poslabšala, in sicer so ob koncu leta 2012 družbe s kapitalom pokrile 97,0 % dolgoročnih sredstev, ob koncu leta 2011 pa 99,3 %. Na začetku in ob koncu leta 2012 so bila vsa dolgoročna sredstva in zaloge financirane z dolgoročnimi viri sredstev (to je s kapitalom, rezervacijami in dolgoročnimi obveznostmi), koeficient pokritosti pa se je z 1,04 zmanjšal na 1,02.

Struktura sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu leta 2012 je razvidna iz naslednjega grafičnega prikaza:

STRUKTURA SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

3. POSLOVNI IZID IN FINANČNI POLOŽAJ PODJETNIKOV

3.1. RAZVRSTITEV PODJETNIKOV

3.1.1. Razvrstitev podjetnikov po številu zaposlenih

AJPES je predložilo podatke iz letnega poročila za leto 2012 4.298 podjetnikov iz Jugovzhodne Slovenije oziroma 99 % obveznikov za poročanje.

V naslednji preglednici smo podjetnike razvrstili po velikosti glede na število pri njih zaposlenih delavcev. Pri tem je potrebno upoštevati, da podjetniki sami kot nosilci dejavnosti niso vključeni v število zaposlenih. Večina podjetnikov bi po merilih, ki jih Zakon o gospodarskih družbah določa za razvrščanje družb, sodila med mikro podjetnike, 10 pa med majhne.

PREGLEDNICA 20: Razvrstitev podjetnikov po številu zaposlenih

Razredi, upoštevaje število zaposlenih pri podjetnikih	Podjetniki		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva 31. 12. 2012	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %
- od 0 do 1 zaposleni	3.689	85,8	580	17,3	133,2	38,2	111,2	39,4
- od 2 do 9 zaposleni	558	13,0	1.957	58,5	152,4	43,7	127,6	45,3
- od 10 do 29 zaposleni	47	1,1	659	19,7	52,8	15,1	36,1	12,8
- od 30 do 70 zaposleni	4	0,1	149	4,5	10,6	3,0	7,0	2,5
SKUPAJ	4.298	100,0	3.345	100,0	349,0	100,0	281,8	100,0

Podjetniki regije so v letu 2012 zaposlovali 3.345 zaposlencev. Podjetniki so pretežno opravljali dejavnost sami ali z enim zaposlenim, 14 % podjetnikov pa je imelo 2 ali več zaposlenih.

V letu 2012 so podjetniki v regiji skupaj ustvarili 349 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in imeli ob koncu leta 282 milijonov evrov sredstev.

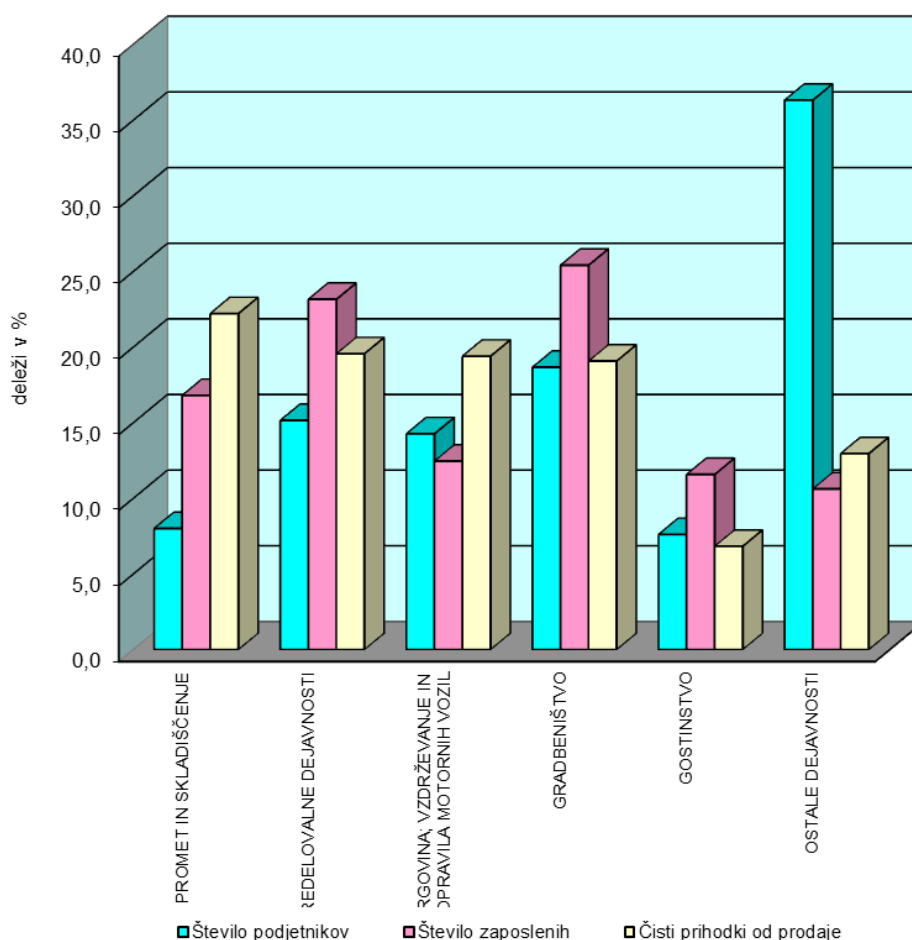
3.1.2. Razvrstitev podjetnikov po dejavnostih

Število zaposlenih, ustvarjene čiste prihodke od prodaje in vrednost sredstev podjetnikov regije po posameznih področjih dejavnosti prikazujemo v naslednji preglednici.

PREGLEDNICA 21: Razvrstitev podjetnikov po standardni klasifikaciji dejavnosti

Področja dejavnosti	Podjetniki		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva na dan 31. 12. 2012	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %
PROMET IN SKLADIŠČENJE	344	8,0	561,9	16,8	77,5	22,2	54,7	19,4
PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	651	15,1	774,4	23,2	68,3	19,6	76,7	27,2
TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	613	14,3	416,6	12,5	67,7	19,4	33,8	12,0
GRADBENIŠTVO	802	18,7	849,7	25,4	66,6	19,1	54,8	19,5
GOSTINSTVO	327	7,6	387,1	11,6	23,8	6,8	25,0	8,9
OSTALE DEJAVNOSTI	1.561	36,3	355,1	10,6	45,2	13,0	36,9	13,1
SKUPAJ	4.298	100,0	3.345	100,0	349,0	100,0	281,8	100,0

RAZVRSTITEV PODJETNIKOV PO DEJAVNOSTI

Glavne dejavnosti največ podjetnikov so bile gradbeništvo, predelovalne dejavnosti, trgovina ter vzdrževanje in popravila motornih vozil ter promet in skladiščenje. Ti podjetniki so imeli tudi največ zaposlenih in izkazali večino čistih prihodkov od prodaje (80 %).

3.1.3. Razvrstitev podjetnikov po občinah in območjih

Število podjetnikov, število zaposlenih, čiste prihodke od prodaje in vrednost sredstev podjetnikov regije po posameznih občinah in območjih, prikazujemo v naslednji preglednici.

PREGLEDNICA 22: Razvrstitev podjetnikov po občinah in območjih

Občina, območje	Podjetniki		Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje		Sredstva na dan 31. 12. 2012	
	število	delež v %	število	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %	znesek v mio EUR	delež v %
Dolenjske Toplice	98	2,3	77	2,3	10,2	2,9	6,7	2,4
Mirna	90	2,1	67	2,0	8,0	2,3	5,2	1,9
Mirna Peč	50	1,2	51	1,5	5,4	1,5	3,6	1,3
Mokronog - Trebelno	94	2,2	56	1,7	10,8	3,1	6,8	2,4
Novo mesto	1.181	27,5	813	24,3	78,8	22,6	70,7	25,1
Straža	130	3,0	87	2,6	8,4	2,4	8,6	3,1
Šentjernej	204	4,7	144	4,3	16,8	4,8	12,0	4,2
Šentrupert	77	1,8	56	1,7	8,0	2,3	7,6	2,7
Škocjan	87	2,0	92	2,8	8,0	2,3	10,0	3,5
Šmarješke Toplice	92	2,1	111	3,3	12,2	3,5	8,4	3,0
Trebnje	434	10,1	395	11,8	44,2	12,7	38,0	13,5
Žužemberk	124	2,9	117	3,5	11,7	3,3	6,9	2,4
Črnomelj	398	9,3	285	8,5	34,5	9,9	26,8	9,5
Metlika	263	6,1	226	6,8	17,4	5,0	17,4	6,2
Semič	88	2,0	75	2,2	6,4	1,8	5,6	2,0
Kočevje	388	9,0	312	9,3	28,7	8,2	17,6	6,2
Kostel	17	0,4	15	0,4	1,0	0,3	0,7	0,2
Loški Potok	47	1,1	27	0,8	3,1	0,9	2,0	0,7
Osilnica	9	0,2	7	0,2	0,6	0,2	0,9	0,3
Ribnica	348	8,1	278	8,3	30,1	8,6	21,1	7,5
Sodražica	79	1,8	55	1,6	4,9	1,4	5,5	1,9
SKUPAJ REGIJA	4.298	100,0	3.345	100,0	349,0	100,0	281,8	100,0
DOLENJSKA	2.661	61,9	2.065	61,7	222,5	63,7	184,3	65,4
BELA KRAJINA	749	17,4	586	17,5	58,2	16,7	49,8	17,7
KOČEVSKO - RIBNIŠKO OBMOČJE	888	20,7	693	20,7	68,3	19,6	47,7	16,9

K ustvarjenim čistim prihodkom od prodaje podjetnikov regije so največji del, 64 %, prispevali podjetniki z območja Dolenjske, ki jih je bilo 2.661 in so zaposlovali 2,1 tisoč zaposlencev. Na kočevsko-ribniškem območju je 888 podjetnikov s 693 zaposlenimi ustvarilo 20 % vseh čistih prihodkov od prodaje pri podjetnikih, medtem ko je 749 belokranjskih podjetnikov s 586 zaposlenimi ustvarilo 17 % čistih prihodkov od prodaje vseh podjetnikov v regiji.

3.2. PRIHODKI, ODHODKI, DODANA VREDNOST IN POSLOVNI IZID PODJETNIKOV

3.2.1. Prihodki in odhodki

PREGLEDNICA 23: Struktura prihodkov in odhodkov podjetnikov

Vrsta prihodkov, odhodkov	Znesek v mio EUR, struktura v %				
	Znesek		Indeks	Struktura	
	I-XII/2012	I-XII/2011	I.11=100	2012	2011
I. POSLOVNI PRIHODKI	352,0	339,3	103,7	99,3	99,3
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	311,0	302,5	102,8	87,7	88,5
Čisti prihodki od prodaje na trgu EU	28,6	26,4	108,5	8,1	7,7
Čisti prihodki od prodaje na trgu izven EU	9,4	8,0	117,1	2,6	2,3
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0,0	0,3	7,8	0,0	0,1
Drugi poslovni prihodki	3,0	2,8	109,0	0,9	0,8
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0,0	-0,6		0,0	-0,2
II. FINANČNI PRIHODKI	0,3	0,2	181,6	0,1	0,1
III. DRUGI PRIHODKI	2,3	2,4	97,6	0,6	0,7
PRIHODKI SKUPAJ (I.+II.+III.)	354,7	341,9	103,7	100,0	100,0
I. POSLOVNI ODHODKI	332,6	321,2	103,5	99,0	98,8
1. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	225,9	219,0	103,1	67,2	67,4
Nabavna vrednost prodanega blaga in mat.	54,3	51,7	105,2	16,2	15,9
Stroški materiala	104,6	101,1	103,4	31,1	31,1
Stroški storitev	67,0	66,3	101,1	19,9	20,4
2. STROŠKI DELA	50,8	49,3	103,1	15,1	15,2
Plače	36,2	35,0	103,5	10,8	10,8
Stroški pokojninskih in drugih zavarovanj	6,3	6,2	102,8	1,9	1,9
Drugi stroški dela	8,2	8,1	102,0	2,5	2,5
3. ODPISI VREDNOSTI	25,2	24,1	104,8	7,5	7,4
4. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	30,6	28,9	106,1	9,1	8,9
II. FINANČNI ODHODKI	2,9	3,3	88,0	0,9	1,0
III. DRUGI ODHODKI	0,6	0,6	88,3	0,2	0,2
ODHODKI SKUPAJ (I.+II.+III.)	336,1	325,2	103,3	100,0	100,0

Podjetniki so v letu 2012 ustvarili skupaj 355 milijonov evrov prihodkov, kar je za 4 % več kot v letu 2011. V pretežni meri gre za poslovne prihodke, dosežene s prodajo na domačem trgu. Odhodki so ugotovljeni v znesku 336 milijonov evrov. Največji del odhodkov, 67 % oziroma 226 milijonov evrov, se nanaša na stroške blaga, materiala in storitev. Stroški dela, ki so znašali 51 milijonov evrov, so pomenili 15 % vseh odhodkov, odpisi vrednosti v znesku 25 milijonov evrov (pretežno gre za obračunano amortizacijo) pa so pomenili 8 % vseh odhodkov.

3.2.2. Dodana vrednost, izguba na substanci in neto dodana vrednost

Dodano vrednost je v letu 2012 ustvarilo 3.695 oziroma 86 % podjetnikov v znesku 96,9 milijonov evrov, izgubo na substanci pa je izkazalo 583 podjetnikov v znesku 1,4 milijona evrov. Skupno so podjetniki ustvarili za 95,5 milijonov evrov neto dodane vrednosti (dodana vrednost je bila za ta znesek večja od izgube na substanci).

3.2.3. Poslovni izid

Podjetnikov dohodek (pozitivna razlika med prihodki in odhodki, ki vključuje tudi podjetnikov zaslužek) je ugotovilo 3.378 podjetnikov oziroma 79 % vseh opazovanih podjetnikov v skupnem znesku 24 milijonov evrov. Negativni poslovni izid (negativno razliko med prihodki in odhodki) pa je izkazalo 896 podjetnikov v znesku 5 milijonov evrov. Podjetniki regije so kot celota v letu 2012 poslovali pozitivno, z neto podjetnikovim dohodkom, ki je kot pozitivna razlika med podjetnikovim dohodkom in negativnim poslovnim izidom znašal 19 milijonov evrov. Opazovani podjetniki so za leto 2012 izkazali za 11 % več neto podjetnikovega dohodka kot za leto 2011.

PREGLEDNICA 24: Poslovni izid podjetnikov v letu 2012 po občinah in po območjih regije

Občina, območje	PODJETNIKOV DOHODEK				NEGATIVNI POSLOVNI IZID				NETO PODJETNIKOV DOHODEK v tisoč EUR
	število podjetnikov	znesek v tisoč EUR	delež v %	indeks 12/11	število podjetnikov	znesek v tisoč EUR	delež v %	indeks 12/11	
Dolenjske Toplice	79	546	2,3	121,5	19	219	4,1	220,0	327
Mirna	76	456	1,9	102,1	12	66	1,2	101,1	390
Mirna Peč	48	386	1,6	102,2	2	51	1,0	49,9	335
Mokronog - Trebelno	79	518	2,2	103,6	13	53	1,0	117,9	465
Novo mesto	906	5.804	24,3	112,1	267	1.656	31,2	99,7	4.148
Straža	98	650	2,7	116,4	32	306	5,8	158,8	344
Šentjernej	157	1.352	5,7	109,7	45	109	2,1	88,2	1.243
Šentrupert	71	505	2,1	99,6	6	43	0,8	137,1	461
Škocjan	70	380	1,6	158,6	17	126	2,4	24,8	254
Šmarješke Toplice	71	664	2,8	93,4	21	94	1,8	142,9	570
Trebnje	340	2.995	12,5	99,8	92	650	12,3	107,6	2.345
Žužemberk	99	673	2,8	107,9	25	109	2,1	62,8	563
Črnomelj	314	2.093	8,8	105,6	83	350	6,6	92,7	1.743
Metlika	218	1.313	5,5	94,2	44	213	4,0	119,2	1.100
Semič	67	412	1,7	120,1	21	79	1,5	118,8	333
Kočevje	288	2.111	8,8	123,7	94	610	11,5	134,9	1.501
Kostel	10	82	0,3	101,5	7	31	0,6	76,0	52
Loški Potok	39	220	0,9	96,4	8	14	0,3	106,6	206
Osilnica	8	171	0,7	606,9	1	1	0,0	1,6	170
Ribnica	277	2.156	9,0	110,1	71	434	8,2	110,8	1.722
Sodražica	63	426	1,8	95,2	16	86	1,6	195,4	340
SKUPAJ REGIJA	3.378	23.913	100,0	5358,0	896	5.300	100,0	100,1	18.613
DOLENJSKA	2.094	14.929	62,4	104,7	551	3.482	65,7	93,0	11.447
BELA KRAJINA	599	3.818	16,0	102,6	148	642	12,1	108,0	3.176
KOČEVSKO - RIBNIŠKO OBMOČJE	685	5.166	21,6	116,1	197	1.176	22,2	129,6	3.990

K ugotovljenemu neto podjetnikovemu dohodku v regiji so največ prispevali dolenjski podjetniki z 62-odstotnim deležem, prispevek kočevsko-ribniških podjetnikov je znašal 21 % in belokranjskih podjetnikov 17 %.

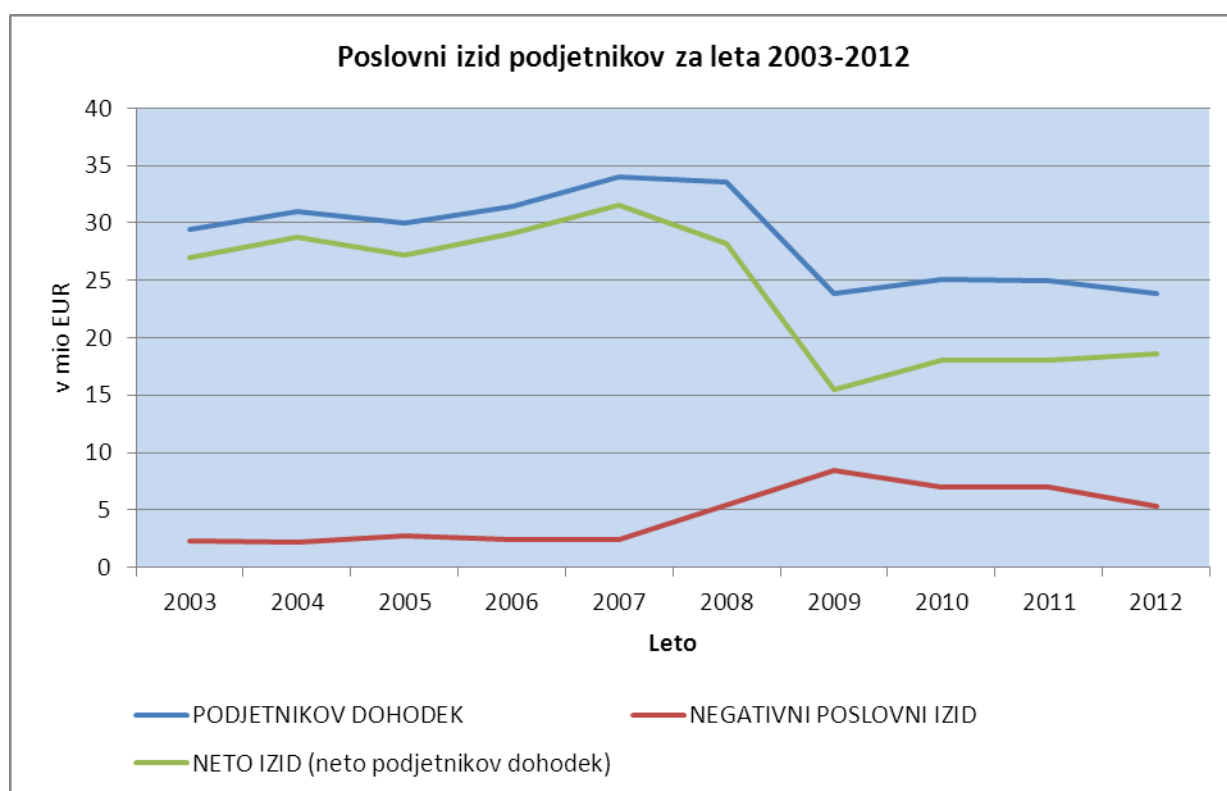
V naslednji preglednici in grafu prikazujemo podatke o izkazanem izidu podjetnikov Jugovzhodne Slovenije v zadnjih desetih letih. Izkazane podatke iz letnih poročil za leta 2003 do 2006, ko je v Sloveniji veljala še denarna enota tolar, smo iz tolarjev preračunali v evre, upoštevajoč povprečne devizne tečaje evra v letih, za katere je izkazan poslovni izid.

PREGLEDNICA 25: Poslovni izid podjetnikov regije za leta 2003-2012

v mio EUR

LETO	PODJETNIKOV DOHODEK	NEGATIVNI POSLOVNI IZID	NETO IZID (neto podjetnikov dohodek)
2003	29,4	2,3	27,0
2004	31,0	2,2	28,8
2005	30,0	2,7	27,2
2006	31,5	2,4	29,1
2007	34,0	2,4	31,6
2008	33,6	5,4	28,2
2009	23,9	8,4	15,5
2010	25,1	7,0	18,1
2011	25,0	7,0	18,0
2012	23,9	5,3	18,6

Vir podatkov: podatki iz letnih poročil na poenotenih obrazcih za leta 2003 – 2012

3.3. SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV PODJETNIKOV

Ob koncu leta 2012 so imeli podjetniki regije 282 milijonov evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, kar je za 4,5 % več kakor ob koncu leta 2011. Obseg in struktura posameznih vrst sredstev in obveznosti do virov sredstev podjetnikov regije sta razvidna iz preglednice 26.

PREGLEDNICA 26: Struktura sredstev in obveznosti do virov sredstev podjetnikov

SREDSTVA IN VIRI SREDSTEV	Znesek v mio EUR, struktura v %				
	ZNESEK		Indeks	STRUKTURA	
	2012	2011	2012/2011	2012	2011
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	149,8	146,7	102,1	53,2	54,4
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1,7	1,2	142,4	0,6	0,5
II. Opredmetena osnovna sredstva	140,8	138,1	101,9	50,0	51,2
III. Naložbene nepremičnine	6,1	6,2	98,0	2,2	2,3
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0,9	0,9	99,2	0,3	0,4
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0,3	0,2	108,5	0,1	0,1
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	113,3	107,9	105,0	40,2	40,0
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0,0	0,0	367,8	0,0	0,0
II. Zaloge	22,1	20,2	109,4	7,9	7,5
III. Kratkoročne finančne naložbe	2,4	2,2	111,7	0,9	0,8
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	71,7	69,2	103,7	25,5	25,7
V. Denarna sredstva	17,0	16,3	104,0	6,0	6,0
KRATKOROČNE AKTIVNE ČAS.					
C. RAZMEJITVE	2,0	1,6	120,3	0,7	0,6
Č. TERJATVE DO PODJETNIKA	16,7	13,4	125,3	5,9	5,0
SKUPAJ SREDSTVA (A+B+C+Č)	281,8	269,6	104,5	100,0	100,0
A. PODJETNIKOV KAPITAL	157,5	148,3	106,2	55,9	55,0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	2,5	2,3	110,8	0,9	0,8
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	36,7	36,9	99,3	13,0	13,7
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	84,2	81,5	103,3	29,9	30,2
KRATKOROČNE PASIVNE ČAS.					
D. RAZMEJITVE	0,9	0,6	163,9	0,3	0,2
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV (A+B+C+Č+D)	281,8	269,6	104,5	100,0	100,0

Ob koncu leta 2012 so imeli podjetniki 150 milijonov evrov oziroma 53 % dolgoročnih sredstev in 113 milijonov evrov oziroma 40 % kratkoročnih sredstev. Večino dolgoročnih sredstev predstavljajo opredmetena osnovna sredstva, med kratkoročnimi sredstvi pa je največ kratkoročnih poslovnih terjatev in zalog.

V virih sredstev so imeli podjetniki konec leta 2012 več lastnih kot tujih virov, podobno kot na začetku leta. Dolgoročna sredstva so bila financirana z dolgoročnimi viri.

4. POSLOVNI IZID ZADRUG

Podatke iz letnih poročil za leto 2012 je AJPES predložilo tudi 17 zadrug s sedežem v Jugovzhodni Sloveniji.

Zadruge so za leto 2012 izkazale za 140 milijonov evrov prihodkov in odhodkov (pretežni del je bil ustvarjen v 3 zadrugah), ki se v primerjavi z letom 2011 niso pomembno spremenili. Izkazana neto čista izguba je znašala 37 tisoč evrov. Zadruge z negativnim izidom poslujejo že več zaporednih let. V zadrugah je bilo v povprečju 608 zaposlenih.

5. POMEMBNEJŠI PODATKI IN KAZALNIKI ZA REGIJO IN DRŽAVO

Kaj v Sloveniji pomenijo v prejšnjih točkah predstavljeni podatki, bomo ponazorili s prikazom istovrstnih podatkov in kazalnikov za regijo in državo.

PREGLEDNICA 27: Pomembnejši podatki in kazalniki za regijo in državo

PODATEK, KAZALNIK	REGIJA	SLOVENIJA	REGIJA/ SLOVENIJA v %
DRUŽBE			
Število družb	2.414	59.726	4,0
Prihodki, v mio EUR	4.656,0	78.773,5	5,9
Prihodki 2012/2011	0,96	1,02	
Odhodki, v mio EUR	4.433,2	78.011,7	5,7
Odhodki 2012/2011	0,96	1,03	
Neto dodana vrednost, v mio EUR	1.163,1	16.534,6	7,0
Neto čisti dobiček, v mio EUR	189,8	332,4	57,1
Neto čisti dobiček 2012/2011	1,01	0,36	
Povprečno število zaposlenih	25.537	435.059	5,9
Sredstva (premoženje), v mio EUR	4.556,1	96.814,6	4,7
Kapital, v mio EUR	2.448,9	37.587,0	6,5
Čisti prih. od prodaje na tujem trgu (v mio EUR)	2.885,9	26.415,4	10,9
Čisti prih. od prodaje na tujem trgu/prihodki, v %	62,0	33,5	
<i>1. Kazalniki uspešnosti poslovanja</i>			
Prihodki/odhodki	1,05	1,01	
Prihodki na zaposlenega, v tisoč EUR	182,3	181,1	100,7
Čisti prih. od prodaje na zaposlenega, v tisoč EUR	178,2	173,9	102,4
Neto dodana vrednost na zaposlenega, v tisoč EUR	45,5	38,0	119,8
Neto čisti dobiček na zaposlenega, v tisoč EUR	7,43	0,76	972,9
Neto čisti dobiček /poprečni kapital, v %	7,9	0,9	
Poprečna plača na delavca na mesec, v EUR	1.579	1.436	109,9
<i>2. Kazalniki finančnega položaja in vodoravnega finančnega ustroja</i>			
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev, v %	53,7	38,8	
Delež kapitala in rezervacij v virih sredstev, v %	58,0	41,3	
Kapital/opredmetena osnovna sredstva	1,40	1,06	
Dolgoročni viri/dolgoročna sredstva in zaloge	1,03	0,91	
SAMOSTOJNI PODJETNIKI			
Število podjetnikov	4.298	72.336	5,9
Prihodki, v mio EUR	354,7	4.968,4	7,1
Odhodki, v mio EUR	336,1	4.685,1	7,2
Neto podjetnikov dohodek, v mio EUR	18,6	283,3	6,6
Povprečno število zaposlenih	3.345	46.040	7,3
Prihodki/odhodki	1,06	1,06	
Prihodki na zaposlenega, v tisoč EUR	106,0	107,9	98,3
Neto podjetnikov dohodek/prihodki, v %	5,2	5,7	

Družbe Jugovzhodne Slovenije so v letu 2012 ustvarile 6 % prihodkov in odhodkov slovenskih družb ter 7 % neto dodane vrednosti.

V regiji so družbe v letu 2012 realizirale manj prihodkov kot pred enim letom, medtem ko so v Sloveniji družbe prihodke povečale. Podobno kot več zaporednih preteklih let so družbe v regiji izkazale bistveno večji del svojih prihodkov s prodajo na tujem trgu kot to velja za vse družbe v državi, k čemur so najbolj prispevale velike družbe.

Neto čisti dobiček družb Jugovzhodne Slovenije za leto 2012, ki znaša 190 milijonov evrov, je višji kot za predhodno leto. Nasprotno so družbe v Sloveniji za leto 2012 ugotovile neto čisti dobiček, ki je bistveno nižji kot za leto 2011. Vsi predstavljeni kazalniki kažejo na boljše poslovanje družb regije v letu 2012 v primerjavi z družbami v državi, za družbe Jugovzhodne Slovenije pa so ugodnejše tudi vrednosti kazalnikov finančnega položaja in vodoravnega finančnega ustroja (zadolženost družb je nižja, delež financiranja dolgoročnih sredstev in zalog z dolgoročnimi viri je višji).

Med dvanajstimi slovenskimi statističnimi regijami se Jugovzhodna Slovenija uvršča:

- po številu družb na 7. mesto,
- po številu zaposlenih, znesku ustvarjenih prihodkov in neto dodane vrednosti v družbah na 5. mesto,
- po znesku ustvarjenih čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu in znesku ustvarjenega neto čistega dobička na 2. mesto (takoj za Osrednjeslovensko regijo),
- po deležu svojih prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu, na 1. mesto.

Po podatkih letnih poročil družb za leto 2012 je 7 statističnih regij poslovalo z neto čistim dobičkom (poleg Jugovzhodne Slovenije še Osrednjeslovenska, Spodnjeposavska, Koroška, Pomurska, Savinjska in Notranjsko-kraška), 5 pa z neto čisto izgubo (največja je bila ugotovljena za Obalno-kraško regijo, ki ji sledijo Podravska, Goriška, Zasavska in Gorenjska).

6. POVZETEK

Podatke iz letnih poročil za leto 2012 je AJPES-u predložilo **2.414 družb** s sedežem v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija. Pretežni del družb se uvršča v velikostni razred mikro družb, 32 družb pa se uvršča med velike družbe.

Iz zbranih podatkov sledi, da so družbe te regije, ki so poslovale v letu 2012, realizirale za 4,7 milijard evrov prihodkov, največ z opravljanjem predelovalnih dejavnosti in ob močni usmerjenosti v izvoz. S prodajo na tujih trgih je bilo ustvarjenih 62 % vseh prihodkov družb, najpomembnejši trg družb pa so bile države Evropske unije. V primerjavi z letom 2011 so bili realizirani nižji prihodki.

Podobno kot skupni prihodki so se znižali tudi skupni odhodki, ki so znašali 4,4 milijarde evrov. Pozitiven rezultat, čisti dobiček, je izkazalo 1.551 družb, negativnega pa 775 družb. Čisti dobiček, večji od 1 milijon evrov, je izkazalo 13 družb, čisto izgubo, večjo od 1 milijon evrov, pa je izkazalo 12 družb. Neto čisti dobiček družb je znašal 190 milijonov evrov, kar je za 9 % več, kot znaša izkazan neto čisti dobiček za leto 2011 v predloženih letnih poročilih za leto 2011.

Število zaposlenih v družbah Jugovzhodne Slovenije se je v letu 2012 ponovno znižalo, in sicer na 25,5 tisoč. V zadnjih desetih letih je bilo v družbah, ki so imele sedež v regiji, največ zaposlenih v letih 2007 in 2008, in sicer preko 31 tisoč, v letih 2003 do 2006 in 2009 pa je bilo v družbah okrog 30 tisoč zaposlenih. V letu 2012, pa tudi v zadnjih desetih letih, se je najbolj zmanjšalo število zaposlenih v belokranjskih družbah. V družbah, ki so za leto 2012 izkazale čisto izgubo, je bilo zaposlenih približno petino vseh zaposlenih. Povprečna mesečna plača v družbah v regiji je znašala 1.579 evrov, kar je sicer več od povprečne plače v slovenskih družbah, vendar pa je boljše povprečje predvsem posledica višjih plač v novomeških velikih družbah.

Družbe v Jugovzhodni Sloveniji so, podobno kot v preteklih letih, tudi v letu 2012 poslovale bistveno boljše kot družbe v državi – slednje so pomembno poslabšale rezultate poslovanja. Izračunane vrednosti kazalnikov gospodarnosti, produktivnosti in donosnosti so za družbe v regiji boljše kot za družbe v državi, manjša pa je tudi zadolženost družb v regiji kot zadolženost družb v državi.

Samostojni podjetniki Jugovzhodne Slovenije so za leto 2012 izkazali za 355 milijonov evrov prihodkov, 336 milijonov evrov odhodkov in 19 milijonov evrov neto podjetnikovega dohodka, v povprečju pa so zaposlovali 3,3 tisoč delavcev. **Zadruga**, ki so zaposlovale okrog 600 zaposlencev, pa so za leto 2012 izkazale 140 milijonov evrov prihodkov in odhodkov ter 37 tisoč evrov neto čiste izgube.